

**2 235 582 гривні** благодійних коштів надійшло на рахунок Державної прикордонної служби станом на 1 квітня 2014 року. Гроші будуть використані на вирішення нагальних питань посилення охорони українських рубежів та соціально-побутових проблем членів сімей прикордонників, які вимушено переїхали з Криму. Рішення щодо витрачання цих коштів будуть прийматися колегіально за участю керівництва служби та громадськості. Уся інформація про використання благодійних коштів буде висвітлюватися на сайті Держприкордонслужби та в ЗМІ.

Бажаючи фінансово підтримати прикордонників та сім'ї охоронців рубежів можуть перерахувати кошти на такі рахунки:

**отримувач:** Адміністрація Держприкордонслужби України; **р/рахунок:** 31258302118593; **код ЄДРПОУ:** 00034039; **банк:** Головне управління Державної казначейської служби України у м. Києві; **код банку (МФО):** 820019.

Рахунок для отримання всебічної допомоги від юридичних та фізичних осіб для зарахування коштів у валюті:

**отримувач:** Адміністрація Держприкордонслужби України; **р/рахунок:** 25307020025733; **код ЄДРПОУ:** 00034039; **банк:** Joint Stock Company «THE STATE EXPORT-IMPORT BANK OF UKRAINE», адреса : вул. Горького, 127, Київ, 03150, Україна; **код банку (МФО):** 322313. SWIFT: EXBS UA UX.



# ПРИКОРДОННИК УКРАЇНИ

№ 13 (5411)

4 квітня 2014 року

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Заснована у 1943 році

## За сприяння патріотів відновлює свої сили у Маріуполі Керченський загін морської охорони

1 березня корабельно-катерний склад загону був екстрено виведений із Керчі. Сьогодні керченські моряки-прикордонники налагоджують службу та побут у новому пункті базування. Завдяки дієвій допомозі влади та небайдужих жителів Донеччини процес адаптації проходить успішно.



Фото Олександра ПЕТРОВА



### ЗА МИНУЛИЙ ТИЖДЕНЬ

Державний кордон України перетнуло **1,2** млн. осіб > **322** тис. транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону **33** особи > з них **10** незаконні мігранти

Вилучено **8** од. зброї > **172** од. боєприпасів

Затримано товарів і вантажів, що незаконно переміщувалися через державний кордон, на **193** тис. грн.



## КОРОТКО ПРО ГОЛОВНЕ

■ День  
Перемоги  
під загрозою

Чергову хвилю сепаратистських заворушень Росія планує підняти на початку травня, про це заявив секретар РНБО Андрій Парубій. Він повідомив, що країна-агресор після зірваної операції «Руська весна» прагне реваншу. «За нашими оперативними даними є інформація, що вони (Росія) будуть змінювати тактику і будуть проводити інші провокації, зокрема, на рівні районних та селищних рад. Більш того, є інформація щодо намірів обрання президента південно-східної республіки і, за нашими даними, більше провокаційних заходів відбудеться в перших числах травня, особливо ближче до 9 травня», — сказав Парубій.

Василь ДРОЗДОВ

■ Міжнародним  
навчанням  
бути!

Верховна Рада прийняла за основу та в цілому Закон «Про схвалення рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України в 2014 році для участі в багатонаціональних навчаннях». За таке рішення проголосувало 235 народних депутатів. Цей Закон пропонує встановити чисельність учасників навчань з української сторони в 2,5 тис. осіб і таку саму кількість — від інших держав-партнерів, повідомив на пленарному засіданні перед голосуванням в.о. міністра оборони Михайло Коваль. «Основна тематика навчань спрямована на підготовку до участі в міжнародних операціях з підтримки миру та безпеки, гуманітарних і пошукових операцій на суші й на воді, а також захисту нашої держави», — сказав він. Закон має набути чинності після ухвалення з дня його публікації.

Олена ТАЩИЛІНА

■ Армію  
підтримали на 70  
мільйонів

Станом на 31 березня на рахунки Міністерства оборони України в рамках акції «Підтримай Українську армію» в якості допомоги від юридичних і фізичних осіб надійшло понад 70 мільйонів гривень. Із цієї суми 67 мільйонів 73 тисячі гривень — грошові перекази на матеріально-технічне забезпечення, решта — на медичне забезпечення ЗСУ. Зокрема, за допомогою дзвінків на єдиний мобільний номер «565» на підтримку української армії перераховано 17 мільйонів 631 тисяча гривень (усі — на матеріально-технічне забезпечення ЗС України).

Юрій ЗАНОЗ

## ПРІОРИТЕТИ

На часі —  
переозброєння

Під час брифінгу у 169-ому навчальному центрі Збройних Сил України у смт. Десна в.о. Президента України, Голова Верховної Ради України Олександр Турчинов зазначив, що двадцять перше століття «показало безліч локальних і системних конфліктів», і нині сучасна країна не може існувати без сучасної армії. А відтак — сьогодні на порядку денному стоїть завдання переозброєння українського війська.

Андрій ГЕРАСИМКІВ

При цьому він зазначив, що за часів незалежності нашої держави фінансування Збройних Сил України відбувалося за залишковим принципом. А протягом останніх чотирьох років, наголосив Олександр Турчинов, українську армію взагалі «системно знищували на замовлення іншої країни, роззброювали та звільняли найкращі кадри».

За словами в.о. Президента України, коли розпочалася агресія проти нашої держави та окупація Криму Україна відчула серйозні проблеми у Збройних Силах, і армію довелося фактично відновлювати заново.

«За короткий термін Збройні Сили України було приведено до стану повної бойової готовності, і сьогодні на порядку денному стоїть завдання переозброєння Збройних Сил», — заявив Олександр Турчинов.



На полігоні 169-го навчального центру ЗСУ відбулася демонстрація бойових можливостей української зброї, перспективні зразки, що плануються передати на озброєння війська, зокрема, стрілецька зброя, засоби захисту, зв'язку, амуніції тощо. Проведено вправи перевірки бойових та ходових можливостей військової техніки.

Відтак, в.о. Глави Держави підкреслив, що вітчизняний оборонно-промисловий комп-

лекс, який буде відроджуватися і отримає державне замовлення, вже зараз здатний забезпечити повний замкнений цикл виробництва. При цьому він запевнив присутніх, що незважаючи на дуже складну економічну ситуацію для захисту нашої держави Уряд виділятиме кошти не лише для того, щоб утримувати армію, а й на її переозброєння. «Це стратегічна задача, яка повинна бути виконана», — наголосив Олександр Турчинов.

## ЗАЯВА МЗС

## «Наведіть порядок у себе...»

У Міністерстві закордонних справ України звернули увагу на низку висловлювань щодо України міністра закордонних справ РФ Сергія Лаврова. Свою позицію МЗС нашої країни висловило у заяві:

Хотіли б запропонувати російській стороні: перш ніж диктувати свої ультимативні умови суверенній і незалежній державі, варто звернути увагу на катастрофічний стан і повне безправ'я власних національних меншин, в тому числі й української.

Чому б Росії не наповнити федералізм, який, до речі, зафіксований в офіційній назві держави, реальним, а не лише декларативним змістом?

Чому б не дати більше повноважень національним суб'єктам федерації, розвиток який придушється сьогодні так само жорстко, як придушувався і в царські, і в радянські часи?

Чому б не запровадити інші, крім російської, державні мови, в тому числі

українську — мову мільйонів громадян Росії?

Чому б не дозволити провести референдуми про ширшу автономію, а, в разі необхідності, й про незалежність, в національних суб'єктах федерації?

Розуміємо, що ці запитання — риторичні. Навіть сама думка про них у сьогоднішній Росії буде жорстко придушена, а в разі спроби її реалізації — такі дії, як це було на Північному Кавказі, будуть втоплені в крові.

На жаль, нічого не змінилося в Росії з тих часів, коли великий Тарас Шевченко писав про неї: «Од молдованина до фінна на всіх язиках все мовчить...».

Не потрібно повчати інших. Почніть краще наводити порядок у власній державі. У вас же так багато проблем».

## ВПК

Безпека держави  
дорожча за гроші

Державний концерн «Укроборонпром» припинив постачання зброї та військової техніки до Російської Федерації.

Максим СІБУРОВ

Про це повідомив виконуючий обов'язки генерального директора концерну Юрій Терещенко.

«Вже сьогодні зі зрозумілих причин до Росії не поставляються зброя і військова техніка. До моменту деескалації конфлікту наші відносини залишаться в замороженому стані. Так, ми понесемо економічні втрати, але хіба розумно озброювати армію супротивника?», — зазначає Терещенко.

«Переконаний, що наші відносини з РФ, у тому числі у сфері економічного та військово-технічного співробітництва, заслуговують розгляду та прийняття рішення на вищому державному рівні, в Раді національної безпеки і оборони України», — вважає він.

Натомість керівник «Укроборонпрому» вважає головним завданням концерну забезпечення потреб Збройних Сил та інших військових формувань України сучасним озброєнням і військовою технікою. Підприємства Концерну готові якісно підвищувати



боездатність української армії за рахунок постачання новітніх зразків зброї та техніки, а також надання послуг з їх ремонту й модернізації.

«Українські військові потребують допомоги і вони її отри-

мають. Зробимо все можливе, щоби армія, Національна гвардія та інші військові формування у найближчій перспективі отримали сучасне та якісне оснащення для захисту Вітчизни», — наголосив Юрій Терещенко.



НА КОНТРОЛІ ГОЛОВИ ДПСУ

## Ворог зненацька не застане

Голова Держприкордонслужби генерал армії України Микола Литвин продовжує комплексну перевірку державного кордону України. Цього разу очільник прикордонного відомства працював на українсько-російській ділянці кордону в Харківській та Луганській областях.

Сергій АСТАХОВ

Уже три тижні державний кордон охороняється посилено. Східні, північні та південні рубежі України прикриті додатковими силами та засобами Держприкордонслужби.

Проте сьогодні головне завдання, як зазначає Микола Литвин на всіх нарадах в регіонах, полягає в організації чіткої взаємодії між прикордонниками, підрозділами Збройних Сил та правоохоронних відомств з місцевими органами влади з проведення робіт із додаткового інженерного облаштування державного кордону, посилення оперативного прикриття загрозливих напрямків та роботи з місцевим населенням.



Також пріоритетним питанням має бути прийом, розміщення та всебічне забезпечення мобілізаційного резерву, який прибуває для посилення кордону.

Зазначимо, що прибуття в прикордоння додаткових підрозділів ДПСУ позитивно сприймається жителями місцевих сіл не тільки через впевненість свого захисту від

вторгнення непроханих гостей, але й можливого мародерства та спалаху злочинності в регіонах. Окрім того, медичні працівники, якими укомплектовано всі прикордонні підрозділи очоче надають всебічну лікарську допомогу місцевому населенню. Вислів «Ми вдячні вам, хлопці!» сьогодні найбільш поширений у прикордонні.

СТОЛИЧНИЙ ЕКСПРЕС



## «Москва–Київ» оформляється в «Конотопі»

З 28 березня нинішнього року в потягах № 1 та № 5 «Москва – Київ» прикордонний і митний контроль на в'їзд в Україну здійснюватиметься в пункті пропуску «Конотоп», що на Харківщині.

Андрій ДЕМЧЕНКО

Таке рішення прийняла Адміністрація Держприкордонслужби України спільно з Міністерством доходів і зборів України та керівництвом Південно-Західної залізниці. Цей крок викликаний нинішньою обстановкою, що склалася на українсько-російському кордоні. Окрім того, не виключена ймовірна загроза потрапляння пасажирськими потягами на територію України радикально налаштованих осіб зі сторони Російської Федерації.

У свою чергу, оформлення потягів у зворотному напрямку «Київ – Москва», на виконання попередніх домовленостей, буде здійснюватися, як і раніше, – на початковій станції у пункті пропуску для залізничного сполучення «Київ–Пасажирський».

АВІАЦІЯ

## Добровольці летять на допомогу

Нещодавно в Адміністрації Держприкордонслужби відбулася нарада з представниками авіаційних організацій і власників приватних повітряних суден, які на добровільних засадах на своїх літаках-вертольотах бажають долучитися до охорони рубежу держави.

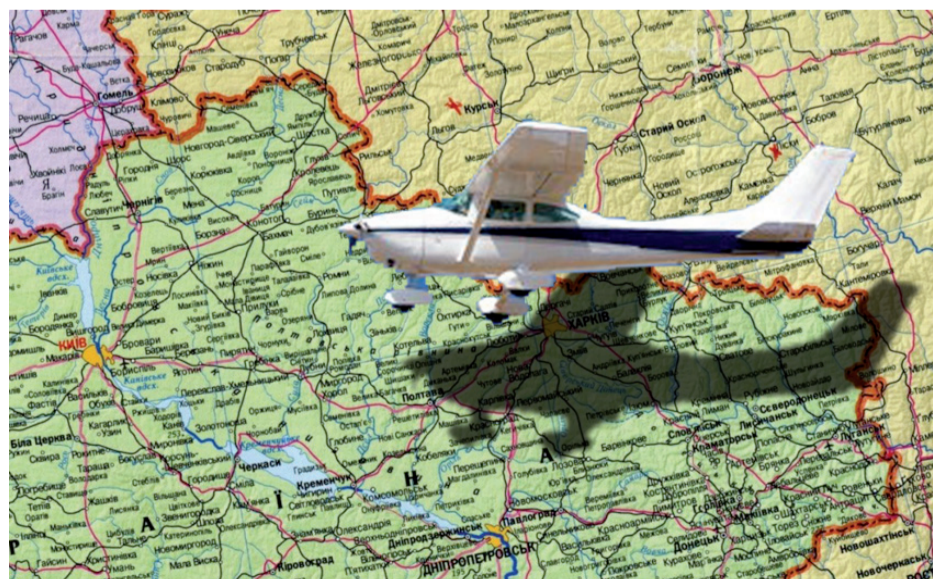
Яна ШЕВЧУК

Нарада почалася з виступу президента Всеукраїнської авіаційної асоціації «АОПА – Україна» Юрія Яковлева. – У нас є невеликі можливості та величезне бажання допомогти нашій країні в цей важкий час. Наш клуб може виділити літальні апарати для польотів на кордоні. Це дво- і чотиримісні літаки, – повідомив Юрій Яковлев. Він зазначив, що асоціація та пілоти переймаються, чи такі патрулювання можливі з точки зору дотримання юридичних формальностей та як організувати патрулювання



з максимальною користю для охорони кордону.

Як найкраще реалізувати цю ініціативу, радили прикордонні юристи, авіатори, представники управління прикордонної служби. В результаті наради її учасники дійшли до певної моделі залучення приватних літальних апаратів до патрулювання кордону. Присутні погодилися розвинути взаємодію та удосконалювати нормативно-правове забезпечення такого роду співпраці.



ПИЛЬНІСТЬ

## Бойовика видали шрами

Сумські прикордонники не впустили в Україну 33-річного росіянина з «багатим» досвідом у військовій справі. Не дивно, що він одразу привернув увагу правоохоронців. Спортивної статури зі шрамами на обличчі та пошкодженим носом пасажир прямував потягом «Москва–Одеса» через пункт пропуску «Конотоп». Підтвердити мету поїздки в Україну росіянин не зміг. З його військового квитка прикордонники дізналися, що даний громадянин з 1999 року по 2001 рік проходив військову службу в окремії бригаді спеціального призначення, а 2000 року брав участь у другій чеченській війні на посаді старшого розвідника-гранатометника. Віз «чеченець» із собою ще й поспівідчення до державної нагороди Російської Федерації – медалі «За отвагу», фотокартки з місць бойових дій та особисті речі першої необхідності.

## Нічний мисливець

Пізно вночі чернігівські прикордонники виявили поблизу пункту пропуску «Нові Яриловичі» невідомого. Мало того, що він розгулював без документів, та ще й мав при собі мисливський карабін «АКМС–МФ» з двома спорядженими магазинами та запасними набоями (всього 100 мисливських набоїв), а також пристрій для відстрілу гумових куль «ПМР» та 256 набоїв до нього. Наш співвітчизник пояснив, що зброя та боеприпаси насправді належать його дядькові. Щоправда, останній ненадовго виїхав до Білорусі, а зброю залишив своєму племіннику. Слід сказати, що за кілька годин власник зброї, 46-річний українець дійсно повернувся і представив документи на право володіння нею. Тим не менш прикордонники склали на «мисливця» документи щодо притягнення його до адмінівповідальності.

Людмила ТКАЧЕНКО

## Смертоносна знахідка

Під час оновлення інженерного загородження на українсько-російському кордоні неподалік від населеного пункту Успенка, що на Донеччині, виявили боеприпаси часів Великої Вітчизняної війни. Водій екскаватора повідомив дільничного інспектора відділу «Амвросіївка» про вириті 6 снарядів 88 мм калібру на відстані 400 метрів від лінії кордону. Прикордонник сповістив керівництво підрозділу, а сам залишився біля небезпечної знахідки, про яку негайно повідомили місцевих міліціонерів та держслужбу з надзвичайних ситуацій. Під час подальшого обстеження території, піротехнічна група виявила ще 95 снарядів того ж калібру.

Едуард НІКІТЕНКО



ГОСТІ ДО ПРИКОРДОННИКІВ

# Захист країни в надійних руках



Ті прикордонники, котрі сьогодні посилюють східну ділянку державного рубежу, як ніколи відчують підтримку співвітчизників. Хтось частує захисників салом, хтось несе службу поруч із ними на блок-постах. Днями на Донеччину приїхав член Громадської ради при Адміністрації Держприкордонслужби України полковник запасу Дмитро Акімов. Про його враження від побаченого далі мова.

Валентина ЛАЗАРЧУК

У попередньому номері «ПУ» вже писав про візит Дмитра Ігоровича до Харківського загону. Наступною ціллю він обрав Донецький сегмент ділянки нашого кордону. Зустрівся з персоналом Донецького прикордонного загону, Донецького аеропорту та пункту пропуску «Успенка».

Член Громадської ради вручав нагороди — медаль «Незалежність України» — кращим військовослужбовцям. Звертаючись під час нагородження до прикордонників, Дмитро Ігорович сказав, що до недавнього часу словосполучення «незалежність України» в нього асоціюва-

лося з червоним днем календаря — 24 серпня, коли по всій Україні відзначають державне свято. Проте зараз це вже більше, ніж просто слова. «Це стан нашої держави, який ми або збережемо, або ні», — підкреслив він. Так от, прикордонники, які сьогодні посилюють Східний рубіж, власне тим і займаються, щоб його зберегти і роблять все, аби підтвердити, що ми — громадяни єдиної, неподільної, незалежної України.

Після спілкування з донецькими прикордонниками, Дмитро Ігорович запевняє, що доля країни та її громадян у надійних руках.

— У деяких поглядах можна було розгледіти певну розгубленість, що абсолютно природно



в таких умовах. Почасти це від того, що багато прикордонників — це місцеве населення, тісно пов'язане з місцевим населенням по інший бік кордону, в тому числі й родинними зв'язками. А для них дуже важко звикнути з думкою, що сусід і родич сьогодні опинився по іншу сторону барикад. А в ситуації, яка склалася, можу порадишити нашим захисникам одне: якщо не знаєш як діяти — просто дій згідно з законом.

Як і всі ми, тамтешні прикордонники в душі сподіваються, що до збройного протистояння справа не дійде. Проте готуються і до найгіршого розвитку подій. Так, тимчасовими елементами прикордонної інфраструктури в пунктах пропуску на Донеччині вже стали тетраподи (заввичай використовуються для укріплення берегової лінії). Окрім того, виритий уздовж кордону по всій Донецькій області проти-

танковий рів також змушує задуматися над усією серйозністю українсько-російського протистояння. Побачивши рів на власні очі, Дмитро Акімов зазначає, що будь-який військовий добре розуміє: для сучасних інженерних військ подолання цієї перешкоди займе всього близько 5 хвилин.

— Призначення такого рову сьогодні носить швидше велике моральне значення, колосальне, як б сказав. Росіяни, дивлячись на цей рів розуміють справжній його месидж — «Вас, зі зброєю, тут не чекають». Мушу зізнатися, що виглядає це вельми переконливо. — ділиться враженнями Дмитро Ігорович.

Сьогодні до українських прикордонників прикуто стільки уваги, що її масштаби Дмитро Ігорович порівнює з увагою до гри української збірної на Чемпіонаті Європи з футболу Євро-2012. От тільки для футбольної команди на терези було поставлено спортивну честь країни, а українські прикордонники відстоюють статус незалежної країни і на терези протистояння ставлять власне життя.

Під час розмови він згадав про фільм «Офіцери», де прозвучала по праву велика фраза «Є така професія — Батьківщину захищати». Дійсно, якщо донедавна найбільшими викликами в службі прикордонників було затримання групи правопорушників, захист своїх колег від загрози терористів тощо, то на даний час саме прикордонникам доводиться готуватися першими приймати на себе удар (а сьогодні цей удар завдано «у спину»). Але, як свідчить історія, першим відстоювати честь своєї Батьківщини завжди доводилося саме захисникам рідних рубежів. Що ж, видно така доля прикордонника, а від долі, як-то кажуть...

ВІЗИТ ПІДТРИМКИ

## На кордоні — «Слобожанські барви»

З візитом підтримки у сумських прикордонників побували артисти обласної філармонії, які окрім гуманітарної допомоги привезли для захисників державного рубежу і свій невеличкий мистецький концерт.

Роман ТКАЧ

Їхній приїзд став повною несподіванкою для «зелених кашкетів», які у складний для країни час усі свої зусилля зосереджують на готовності до захисту українського кордону. Тим з більшою радістю зустрічали вони гостей.

— Ідея приїхати до прикордонників з'явилася у нас під час перерви на черговій репетиції, коли ми обговорювали останні події у нашій країні, — розповідала учасниця колективу «Слобожанські барви» Аліна Савчук. — Ось тоді всі ми одноставно підтримали пропозицію — відвідати наших прикордонників та надати їм матеріальну й моральну підтримку, щоб вони вірили і знали: ми разом із ними.

Слова артистки доповнює її колега Павло Головенко.

— Ми розуміємо, — каже він, — що захист Вітчизни — це і найскладніша, й найвідповідальніша робота. Тож своїми думками, серцем ми — на кордоні, де нависла загроза вторгнення «зелених чоловічків». А наш приїзд до прикордонників — ще одне підтвердження непорушної єдності всіх співвітчизників, хто не може залишитися байдужим до долі рідної Вітчизни.

Майже від самого КПП військової частини «Слобожанські барви» грянули пісні. Продовжився концерт уже в актовій залі. Красиві костюми, неперевершений репертуар, гарний настрій зробили свою справу. Прикордонники радісно підспівували, широко вдячні посміхалися, вітаючи своїх гостей.

Начальник Сумського прикордонного загону полковник Павло Лисак після завершення концерту, тепло подякував заступнику директора обласної філармонії Олександрі Даниленку, який приїхав разом із колективом, та усім виконавцям за їхній візит. Він, зокре-



ма, зазначив: «Ми відчуваємо вашу підтримку і запевняємо, що до кінця виконаємо свій конституційний обов'язок і забезпечимо недоторканність державного кордону. Особовий склад із порозумінням ставиться до ситуації, яка склалася в країні, і готовий до виконання завдань, які на сьогодні стоять перед нами».

Свої слова подяки охоронцям кордону висловив заступник голови Сумської районної ради Володимир Балицький, який також побував того дня в загоні.

— Особливу надію ми покладаємо на вас, прикордонників, — сказав він. — Ми впевнені, що рубежі держави, які доручено вам охороняти, будуть захищені. Сьогодні, як ніколи, важлива згуртованість співвітчизників, єдність українського народу і його військових. Ми віримо у вас, — наголосив представник районної влади. — «Зелені кашкети» варті цієї високої довіри.



# За сприяння патріотів

## відновлює свої сили у Маріуполі Керченський ЗМО

Сьогодні українське суспільство змушене констатувати майже трагічний факт – основне ядро вітчизняних Військово-Морських Сил опинилося у недружніх руках. І серед інших причин цьому чималою мірою сприяло те, що із початку кримської кризи військові кораблі так і залишилися у своїх пунктах постійного базування, а згодом опинилися у майстерно встановленій пастці. Хто із можновладних адміралів чи політиків у таких наслідках винний – це поки що питання без відповіді. Проте стосовно долі сил Морської охорони у громадськості запитань немає.

Костянтин КРИМСЬКИЙ

Українськими прикордонниками всі боєздатні одиниці було вчасно виведено із-під очікуваного захоплення та передислоковано до нових місць базування. Звичайно, врятовані для країни кораблі та катери – це ще не все. При усій своїй цінності – це лише один із елементів, необхідних для повноцінної охорони кордону. Для того щоб це складне та коштовне майно сповна слугувало державі, необхідно провести величезну роботу на березі. Так, організація на новому місці повноцінної служби потребує побудови чіткої системи постачання та забезпечення усім необхідним. І, звісно, – всебічного облаштування людей, – як тих, які складатимуть екіпажі, так і тих, хто у базі забезпечуватиме усе належне для ефективної охорони кордону в морі.

Керченський загін Морської охорони здійснив терміновий вихід із бази вночі 1 березня. Причому, за словами шефа українського прикордонного флоту контр-адмірала Миколи Жибарева, зволікання всього лише на півгодини могло обернутися непоправними наслідками. Як прецедент, що підтверджує справедливості такого занепокоєння, тут можна згадати про затоплення 10 серпня 2008 року російським десантом захоплених у порту Поті декількох кораблів і катерів ВМС та Берегової охорони Грузії.

Тож врятовані 11 одиниць із Керчі, незважаючи на складну льодову обстановку, благополучно прибули до Бердянська.

– Ми вивели усе, що мало реальну цінність, – пояснює командир загону капітан 1 рангу Юрій Лошак, – у Керчі лишилися лише корабель «Буковина» та малий катер типу «Катран», які потребують ремонту, та катер проекту «Гриф», який відслужив свій час і підлягає списанню.

І хоча у Бердянську прикордонні моряки отримали ширшу всебічну підтримку як населення, так і місцевої влади та адміністрації порту, все ж кінцевим пунктом призначення для керчан був Маріуполь, де розташований дивізіон катерів від того ж загону. Вже 5 березня Кабінет Міністрів України прийняв відповідне рішення та доручив Донецькій облдержадміністрації забезпечити сприяння у розміщенні особового та корабельно-катерного

складу у маріупольському порту, а також створити для виведених із Криму людей належні санітарно-побутові умови.

Ще напередодні запланованого переходу Микола Жибарев та Юрій Лошак зустрілися із главою Донецької облдержадміністрації Сергієм Тарутою. І під час обговорення ситуації отримали з боку обласної влади повне розуміння проблем, пов'язаних із переміщенням техніки та людей і запевнення у всебічній підтримці. Таку ж ширшу конструктивну позицію зайняв і міський голова Маріуполя Юрій Хотлубей.

Тому коли 14 березня керченські моряки-прикордонники увійшли до маріупольської гавані, на них тут уже чекали. Так, для стоянки кораблів і катерів було виділено місце на Північному молу морського торговельного порту. Для розміщення людей вже було виділено 36 номерів у місцевому санаторії «Металург» та 27 кімнат у готелі «Дружба». А для розташування управління мерія виділила кабінети на правах спільного користування у приміщенні митного посту «Азов-порт», що належить до Східної митниці.

Для підтримки патріотів держава також асигнувала й відчутну грошову допомогу. Так, окрім стандартного грошового забезпечення та «морської» надбавки кожен, хто прийшов із Керчі отримав ще одне – звичайну місячну платню та додаткову премію у 2 тисячі гривень. Тилове забезпечення прибулих взяв на себе Донецький прикордонний загін. Місцевий судноремонтний завод вирішив питання щодо проведення докового ремонту двох малих катерів і забезпечив заправку кораблів водою.

Тобто кожен, хто міг якось зарадити людям, які зберегли вірність країні, зробив свій сильний внесок. Це справжнє непоказне бажання уберегти без гучних гасел, а конкретними справами те, що відбувалося не завжди ідеально – незалежну українську державу. Для маріупольців такий порив вилився у допомогу тим, хто, зберігши вірність країні, прийшов із Керчі.

Окремого місця при цьому заслуговує тема розміщення передислокованих та їхніх сімей.

– Звичайно, ми отримали відповідне розпорядження з мерії, – розповідає головний лікар санаторію «Металург» Олександр Азархов, – але окрім чисто формальних підстав було й величезне людське бажання чимось

допомогти. Кожен наш співробітник брав посильну участь. Ми зібрали для прикордонників деяку кількість продуктів. Їх принесли працівники санаторію, долучилися й місцеві бізнесмени.

А на запитання, чи попросить адміністрація закладу моряків звільнити кімнати із наближенням курортного сезону, Олександр Юрійович відповів:

– Ні в якому разі! Будуть жити скільки потрібно! Люди не з власної волі тут опинилися й ми зробимо все необхідне для їхнього затишку. Тим більше, що за такої ситуації у державі про повноцінний курортний сезон вже не йдеться.

Завгосп санаторію Тетяна Русаніна демонструє відведені під поселення сімей прикордонників номери. Тут є спальня із трьома ліжками, вітальня із столом та холодильником, санвузол.

– Немає тільки місця де можна готувати їжу, – говорить Тетяна, – утім, ми подбали й про це. Так, п'ять звичайних номерів буде переобладнано під кухні. Ми вже закупили для цього плити. А зараз міняємо електричну проводку, не розраховану на таке навантаження та робимо необхідний ремонт.

Першою до Маріуполя із Керчі прибула родина капітана 2 рангу Сергія Мирончука.

– Дякую, тут дійсно є усе необхідне, – каже, оглянувши номер дружина офіцера Оксана, – адже ми взяли із собою лише малу частину речей. Майже усе нажите залишилося в Криму й ніхто не знає, що із цим буде далі. Я сама проходила службу на ВПС «Керч» й все, що відбувалося бачила на власні очі. І поки не можемо остаточно збагнути усе, що сталося.

Сергію Мирончуку – молодшому теж не хотілося покидати рідне місто та своїх шкільних друзів. Але він розуміє, що його держава – це Україна й сподівається знайти нових друзів на новому місці.

Тепер із Керчі прибуло вже вісім сімей прикордонників. Трохи згодом під'їдуть іще. Тож потроху життя на новому місці приходить до нормального ладу. Але люди не можуть змиритися із тим, що несподівано втратили те, що здавалося буде завжди – непорушну цілісність України.

– Я не визнаю референдуму, який відбувся 16 березня у Криму, – ділиться помічник командира корабля Морської охорони «Донбас» старший лейтенант Ігор Мінка, – це було незаконно.



Як ми можемо сприймати його результати, якщо усе готувалося нашвидкуруч, протягом лічених днів? Навіть бюлетені не мали відповідного захисту та номерів! Я вже не кажу про те, що голосували по декілька разів ті, хто не має кримської реєстрації. Зрозуміло, що нам зараз важко, але ми маємо перед собою гідний приклад своїх командирів, які не вагаючись зробили свій вибір і виконують обов'язок до кінця.

Звісно, ще далеко не всі організаційні та побутові проблеми на березі знайшли своє вирішення, але моряки не забувають про службу.

– Головним призначенням загону є охорона кордону, – підсумовує капітан 1 рангу Юрій Лошак, – і після вирішення невідкладних питань ми вже підготували дві тактичні групи до виходу в море. Сьогодні спільно з Донецьким прикордонним загonom ми вже взяли під охорону Седовський, Маріупольський та Ялтинський райони Азова. Лишається лише налагодити службу в районах Бердянська й Генічеська.

І все ж кожна розмова із тими, хто прийшов до північного азовського берега – це те, що довелося залишити в Криму. Адже там все налагоджувалося десятками років і вірилося, що робиться це на віки. Без страховки та запасного варіанту. Та все ж судилося втратити все напрацьоване про-

тягом декількох днів. І не тільки по лінії прикордонної служби. Так, тепер поза впливом українських законів опинився єдиний вітчизняний військово-морський вищий навчальний заклад – Академія ВМС імені Павла Нахімова у Севастополі, де готувалися офіцерські кадри й для Морської охорони також.

– Звичайно, це серйозний удар, – зізнається контр-адмірал Микола Жибарев, – проте – далеко не безвихідь. Як варіант, готуватимемо офіцерів на базі Академії водного транспорту. Дамо випускникам, які побажають служити, необхідну для військового моряка підготовку. Чи згадаємо про практику навчання за кордоном. Як я свого часу проходив підготовку в Німеччині, чи як один із наших кращих офіцерів – капітан 1 рангу Олег Костур, який навчався у Франції. У разі якщо західні партнери України підуть нам назустріч, ми могли би компенсувати те, що поступно відібрали у нас у Криму.

Важливо, що й на новому місці Керченський загін збереже свою назву, як зберіг основне – кораблі з катерами та справжніх патріотів-людей. Тож можна бути впевненим – за допомогою небайдужих українців обов'язково здолає усі негаразди й надалі з честю нести своє ім'я на морських рубежах із вірою в свою країну та знанням того, що позаду найдорожче – її береги. ■



# НАТО – територія безпеки і запорука розвитку

Четвертого квітня виповнилося шістьдесят п'ять років з дня створення Північноатлантичного альянсу. Це політико-військовий союз, який налічує сьогодні у своєму складі 28 демократичних країн Європи та Північної Америки. Про те, для чого було створено цей Альянс, хто був його ініціатором, як і на яких принципах діє НАТО сьогодні, ми поговоримо з гостем номера, головою Громадської ліги Україна–НАТО Сергієм Джерджем.

Спілкувався Сергій ЧЕРЕВАТИЙ

– *Пане Сергію, минуло 65 років з дня створення НАТО, з якою репутацією ця організація підійшла до своєї чергової річниці?*

– Перевірка часом демонструє, що ініціатива створення такої форми колективної безпеки була вигральною. Для розвинутих демократичних держав Альянс залишається найперспективнішим рішенням у світі для захисту своїх національних, територіальних і економічних інтересів.

По суті НАТО було першою основою для об'єднання європейських країн, адже саме малі європейські країни виступили ініціаторами колективної безпеки. В рамках Альянсу його члени вели тісний діалог і співпрацю, що забезпечило міцну довіру між країнами. З цього почалася об'єднана Європа. Значно пізніше був створений Євросоюз, який нині формує свої стандарти в економіці, в безпеці, в культурі, а також впроваджує демократію.

Нині, створений 65 років тому військово-політичний альянс НАТО, – це територія безпеки та запорука розвитку держав-учасниць, запорука миру в усій Євроатлантиці.

– *Багато противників НАТО змальовують її агресивною суто військовою структурою, але ж у Альянсу значна й політична складова роботи?*

– НАТО з самого початку було організацією, яка містила в собі великий політичний компонент. Проте у час зародження Альянсу, а це був 1949 рік, у пам'яті світу ще дуже живими були спогади про Другу світову війну, багато держав остерігалися можливої нової війни та хотіли запобігти їй. Зрозуміло, що всі мислення, всі плани, вся діяльність ініціаторів створення Альянсу мали більш військовий характер.

З часом, коли світовий політичний процес пішов у напрямку збереження миру, демократії, стабільності, НАТО почало перебирати все більше політичних питань які стосуються безпеки. Тому сьогодні це скоріш не військово-політична, а політико-військова організація, яка закликає країни-учасники та країни-партнери до вирішення конфліктних питань, у першу чергу дипломатичними методами.

Як показала практика, демократичні країни менш схильні до збройних варіантів вирішення питань. А от тоталітарні країни, де немає свободи слова, вільної судової системи, вільних виборів, часто провокують військові конфлікти. І доки на нашій планеті є такі агресори, існування НАТО залишається актуальним.

– *СРСР не завжди був ворогом НАТО, а був час коли міг і стати членом Альянсу?*

– Відносини між НАТО і СРСР були вельми цікавими. Можна сказати, що якби не було Радянського Союзу, то не було б і Альянсу. Адже саме тому, що радянська сторона вівувала багато постанов радбезу ООН, країни-засновники НАТО скористалися пунктом статуту ООН, який передбачає право членів організації на самооборону, та об'єдналися в питаннях безпеки Вашингтонським договором.

Можна також сказати про кілька спроб СРСР вступити в НАТО. Перша була ще за життя Сталіна. В Європі навіть розглядали таку можливість як фактор для зупинки нарощування ядерних потенціалів. Світ думав, як уникнути можливої ядерної війни та нарощування арсеналів. Для цього треба було повернути СРСР і США до відносин зразка 1945 року, коли вони співпрацювали як антигітлерівська коаліція.

Після смерті Сталіна новий керівник СРСР – Хрущов – також намагався цю тему розвивати. Він теж хотів уникнути можливого протистояння між США та країною Рад, особливо коли Радянський Союз був надто слабким. Зокрема, 31 березня 1954 року СРСР, а також БРСР та УРСР, як країнами-співзасновниками ООН, було подано заявку на вступ до НАТО. Проте вже в травні 1954 року, враховуючи те, що радянська система була тоталітарною, США, Великобританія і Франція відхилили цю заявку як нереальну пропозицію, що не варта обговорення.

Також у свій час Андропов як Генсек КПРС 1983 року на Політбюро заявив, що СРСР міг би наблизитися до членства в НАТО. Ця ідея базувалася на тому, що ускладнювалися відносини з Китаєм і Союз шукав різні варіанти захисту.

– *За правилом, стати членом Альянсу може країна без територіальних претензій, але ж є приклади ФРН, Греції та Туреччини, деяких інших країн, які оминували це правило...*

– Якщо є правила, то є й винятки.

Щодо приєднання 1955 року Федеративної Республіки Німеччини, то на її території закінчувався термін так званого окупаційного стану. НАТО і європейські країни розуміли, що без участі Німеччини не може бути нової Європи. А те, що частину Німеччини було окуповано, то це була не вина ФРН, у якій не було територіальних претензій до когось. І якщо цей приклад екстраполювати на сучасну Україну, то наша держава ні до кого територіальних претензій не висуває, а те, що частково наша територія перебуває під окупацією, це не означає, що ми не маємо права на захист і безпеку.

Що стосується Греції та Туреччини, то це був 1952-й рік і для цих країн було дуже важливо долучитися і до плану Маршала, і до економічної розбудови Європи, і укріпити свої зовнішньополітичні позиції. Звичайно, Греція й Туреччина – давні опоненти. Відома проблема острова Кіпр. Проте в НАТО прийняли рішення запросити обидві країни, щоб дати можливість переглянути свої відносини вже в рамках Альянсу. Перебуваючи в НАТО, ці країни зняли більшість своїх питань і фактично надто гострих протистоянь між Грецією й Туреччиною не було.

Результат показав, що рішення було правильним. Ми знаємо, що на момент вступу до НАТО у Туреччині військово-промисловий комплекс як такий був відсутній, а сьогодні ця країна не лише виробляє зброю для власного війська, а й імпортує її. Крім цього, перебуваючи в НАТО, Туреччина стала прикладом демократичних процесів для багатьох арабських держав. І хоча там є певні проблеми, як-то обмеження використання соцмереж, проте Туреччина значно просунулась у плані прав людини, демократичних свобод тощо.

– *З розвалом СРСР та закінченням «холодної війни» Альянс не лише не втратив актуальності, а й прийняв нових членів. Як Ви вважаєте, в чому організація віднайшла суть свого існування?*

– Очевидно НАТО було створено не проти чогось чи когось, а за збереження цінностей, принципів демократії, які відстоює Альянс. Існує думка, що вже немає Варшавського договору і немає необхідності в існуванні Альянсу. Проте практика демонструє протилежне. НАТО виступає

“ Протягом 65-ти років ніхто не хотів пересвідчитися, наскільки діє 5-й параграф Вашингтонського договору, який передбачає, що напад на будь-яку країну-члена розглядається як напад на кожну з країн НАТО. ”

як дієвий інструмент для забезпечення взаємодії, взаємосумісності та глобального забезпечення безпеки.

Протягом 65-ти років ніхто не хотів пересвідчитися, наскільки діє 5-й параграф Вашингтонського договору, який передбачає, що напад на будь-яку країну-члена, розглядається як напад на кожну з країн НАТО. Це показний приклад того, наскільки НАТО потужна і авторитетна організація. Тож нині бачимо, що країни, які раніше були по інший бік біполярного світу часів «холодної війни» нині є членами чи прагнуть набути членства в організації.



Також важливим аспектом є те, що безпека не може бути дешевою, але колективна безпека обходиться значно дешевше, ніж індивідуальна. Як приклад – Україна обрала позаблоковість та ще й значно скорочувала війська й витрати на оборону, але щоб почуватися безпечно в позаблоковому статусі нам потрібно було нарощувати Збройні Сили та в 5 разів збільшувати оборонні витрати. Враховуючи, що економіка нашої держави не витримає такого навантаження, оптимальний вихід для України – система колективної безпеки, яка сповідує демократичні принципи, тобто – НАТО.

– *Співпраця країн у рамках НАТО є багатогранною, вона виявляється і в таких неочікуваних сферах, як енергетика, екологія, економіка, освіта. Для чого це Альянсу?*

– У НАТО з 1958 року почала діяти програма «Наука заради безпеки». Це свідчення того, що Альянс глибоко зацікавлений і всіляко підтримує науковий прогрес і розвиток технологій. Досвід показує, що така підтримка – це вклад у майбутнє, тому що сильна наука, розвиток різних галузей прямо чи опосередковано мають відношення до зміцнення безпеки. При цьому НАТО фінансує в рамках партнерів наукові програми, які на перший погляд віддалені від безпеки, наприклад такі, як екологія та багато інших питань, але реалізація цих завдань сприяє як без-

## ДОВІДКА “ПУ”

НАТО (North Atlantic Treaty Organization) в перекладі з англійської мови означає Організація Північноатлантичного договору, або Північно-Атлантичний Альянс.

4 квітня 1949 року у Вашингтоні урядами 12 європейських і північноамериканських держав було підписано Північноатлантичний договір, що стало датою створення НАТО. Спочатку членами Організації Північноатлантичного договору стали США, Канада, Великобританія, Франція, Італія, Португалія, Данія, Норвегія, Бельгія, Голландія, Люксембург та Ісландія.

Головною метою НАТО є захист свободи і безпеки усіх її членів політичними та військовими засобами відповідно до Стату-

ту ООН. З самого початку існування Альянс працює над установленням справедливого і тривалого мирного порядку в Європі та світі на засадах загальних демократичних цінностей, прав людини та верховенства права.

Серед напрямків діяльності – розвиток міжнародного співробітництва, захист цінностей демократії, свободи особистості, економіки вільного підприємництва і верховенства закону. Вищим керівним органом НАТО – Північноатлантична рада. Військовими питаннями займається Комітет військового планування. Офіційні мови НАТО – англійська і французька. Штаб-квартира Альянсу розташована в Брюсселі (Бельгія).

пеці конкретної країни, так і організації та світу загалом.

– *Пане Сергію, днями обрано нового Генсекретаря НАТО, розкажіть, будь ласка, як відбуваються вибори і які повноваження має людина на цій посаді?*

– Як правило, на посаду Генерального секретаря НАТО вибирають європейця. Зазвичай, це досвідчена людина, яка працювала в уряді, – переважно на посадах прем'єр-міністра, міністра закордонних справ чи міністра оборони. Наприклад, недавно НАТО прийняло рішення, що наступним Генсеком організації буде Йенс Столтенберг – колишній прем'єр-міністр Данії. Очікується, що він почне працювати на цій високій посаді з 1 жовтня 2014 року.

У сьогоднішньому світі посада Генсека НАТО є надзвичайно впливовою і її роль постійно зростає. Щодо обов'язків та повноважень Генерального секретаря, то це передусім людина, яка забезпечує взаємодію в Північноатлантичному альянсі, взаємодію представників країн-учасників і партнерів. У цьому контексті він виступає в ролі модератора, людини, яка допомагає знайти компроміс і виносить на порядок денний необхідні важливі питання.



РЕАКЦІЯ СВІТУ

Валентина ЛАЗАРЧУК

Безумовно, ми не можемо говорити, що світова спільнота була зовсім бездіяльною в питанні стосовно України. Як відомо, українське питання перебуває на порядку денному ООН ще від перших днів конфлікту навколо Криму. Нагадаємо, що 28 лютого Рада безпеки ООН збиралася на екстрене засідання, після чого Радбез піднімала це питання знову і знову, кожні кілька днів. Нарешті, 15 березня – напередодні «референдуму» в Криму – цей проміжний етап завершився тим, чим мав завершитися. З 15 членів РБ ООН проти неї проголосувала лише одна країна – Росія. Але, враховуючи, що Москва успадкувала від Радянського Союзу статус постійного члена Ради Безпеки і право вето при ухваленні рішення РБ ООН, її голосу достатньо, щоби заблокувати будь-яку ініціативу, невідгудну Кремлю. Головним наслідком дебатів в Радбезі стало набуття Україною іміджу держави, на захист якої став весь світ. За винятком Росії, звісно.

Після прогнозованого вето в Радбезі ООН українське питання передали «наверх», в Генасамблею Організації Об'єднаних Націй. Тут голосують всі 193 країни, а Росія вже не може скористатися жодним виключним правом. Тож чи став світ єдиним фронтом на захист Києва? Так. 100 голосів – «за». В.о. глави МЗС України Андрій Дешиця, який особисто був присутній під час розгляду проекту резолюції у Генасамблеї ООН, висловив подяку всім країнам, які підтримали територіальну цілісність нашої країни. «100 голосів «за»! 100% підтримка України! Спасибі!» – написав він на своїй сторінці у соцмережі. Постійний представник США при ООН Саманта Пауер вважає, що прийняття Генасамблеєю ООН резолюції щодо територіальної цілісності України свідчить про те, що світ не сприйме анексію Криму Росією. Представник Японії влучно зауважив, що «дана ситуація стосується не лише України чи Європи, бо будь-яке застосування сили для зміни кордонів – це вже виклик усьому світу».

Проти прийняття документа на засіданні Генасамблеї в Нью-Йорку проголосувало 11 держав, утрималося – 58. Коментуючи

результати голосування, представник РФ при ООН Віталій Чуркін заявив, що «незважаючи на цифру тих, хто виступив «за», сам результат голосування можна вважати моральною і політичною перемогою Росії, та й узагалі стало цілком зрозуміло, що Росія не залишилася в ізоляції». Що ж погляньмо, на союзників РФ – Вірменія, Білорусь, Болівія, Куба, КНДР, Судан, Сирія, Венесуела. В цьому списку ви не дорахуетесь двох країн. Навмисне хотіло-

Тим не менш, як би радісно не звучала «стовідсоткова» підтримка України світом, не варто ігнорувати ті країни, які від голосування утрималися. Це в основному держави Латинської Америки і Африки, до яких доєднався і Китай, аргументуючи це небажанням збільшення конфронтації.

Причини того, що аж 58 країн утрималося від голосування за резолюцію очевидні. Країни Африки значною мірою залежать

яких мають непрості стосунки із Заходом.

Приклад, найближчий до українського, – голосування за грузинськими резолюціями, які розглядалися після російсько-грузинської війни. Тоді Росія також ветоувала будь-які критичні документи в РБ ООН, і у підсумку Тбілісі ініціював розгляд своїх пропозицій на Генасамблеї. Перше голосування відбулося за рік після війни, той проект, як і нинішній україн-

до нинішньої кримської резолюції. У підсумку грузинську резолюцію підтримали 48 із 193 країн світу, тобто всього 25%. 19 країн включно з РФ проголосували «проти», 78 на чолі з Китаєм (!) утрималися. Ще півсотні держав вирішили не приходити на засідання ГА.

В українсько-грузинських паралелях, тим не менш, є вагома різниця – Україна отримала очевидну підтримку більшості країн-членів Організації Об'єднаних Націй.

Проте варто розуміти, що резолюції Генасамблеї ООН носять рекомендаційний характер – на відміну від рішень Ради Безпеки ООН, які обов'язкові для виконання всіма країнами світу. Тому рішення Генасамблеї має швидше політичну вагу і стане лише проміжним етапом.

Експерти передбачають, що дуже скоро українське питання знову стане на порядку денному Радбезу, далі – знову буде винесено на ГА. Імовірно, тепер – вже з більш жорсткими формулюваннями.

І в цьому випадку дійсно йдеться не лише про долю України, і гра ведеться не лише навколо неї. На кону – саме існування ООН і засад світової безпеки. Тому ставки в міжнародній грі навколо України з кожним місяцем лише зростатимуть.



# ООНівська Сотня і 10 друзів Путіна

За час кримського конфлікту багато українців почали задумуватися: а чи не варто розвіяти міф про беззастережну підтримку України світом. На те були причини, а точніше одна причина – бездіяльність. Пересічному українцю чи жителю Кримського півострова замало було слухати як сильно «стурбовані» світові лідери ситуацією в Криму. Поки ті в кулуарах між собою «хвилювалися» Україна «щедро поділилася» з Росією Кримом, а деякі тамтешні сім'ї змушені тікати з уже окупованої території. Проте загроза зміни світового порядку, правил гри та розкладу сил на геополітичній мапі світу змусили запрацювати гаранта підтримання миру та безпеки в світі – ООН. Так, Генеральна асамблея ООН прийняла резолюцію щодо територіальної цілісності України, що фактично дає уявлення реальної розстановки сил на світовій політичній арені.

ся виокремити таких потужних світових гравців, як Нікарагуа та Зімбабве. Дійсно, Віталій Іванович мав рацію – Росія не залишилася в ізоляції. Проте, мабуть, кожна демократична країна радше б обрала бути наодинці, ніж у такій компанії.

і від РФ, і від Китаю. Додаємо кілька десятків країн Південно-Східної Азії, залежність або зв'язок яких із Китаєм не варто зайвий раз коментувати. Ну і, нарешті, Латинська Америка – специфічний регіон більш ніж трьох десятків країн, більшість

ський, був досить стриманим у риторичі. Переважно він стосувався проблеми біженців, а найголовнішим його пунктом було підтвердження того, що Абхазія та Південна Осетія лишаються складовими грузинської території. Тобто – досить близько

## Урок історії

Сьогоднішні події в Україні знову приводять до думки, що все ж не варто ігнорувати уроки, які нам неодноразово давала історія. Світовий порядок завжди змінювався в результаті глобальних конфліктів. Їм, як правило, передували локальні зіткнення держав, за якими стояли світові гравці. Перед Першою світовою війною Італія відібрала Лівію в Османської імперії, на Балканах пройшли дві відносно швидкоплинні війни. Другій світовій передувало вторгнення Японії в Китай, потім аншлюс Австрії, Судетська криза, приєднання Чехії. Відзначимо також захоплення Закарпатської України 1939 року. Чи є Кавказька війна Росії з Грузією і анексія Криму прологом до Третьої світової війни, покаже майбутнє. Однак ясно те, що геополітична й військово-стратегічна ситуація у східній та південній частині Європи суттєво змінилася. Тому Україні не варто повністю розраховувати на підтримку Заходу, хоча якусь допомогу з його боку буде надано.

Так розпорядилася доля, що саме наша країна опинилася в авангарді опору агресору. Захід з очевидних причин воювати з Росією не буде. Однак там прекрасно розуміють необхідність: по-перше, поставити бар'єр московській експансії та, по-друге, відрізати Білокам'яну від передових технологій. Тим самим запобігти перетворенню її в моторизованого Чингісхана, який загрожуватиме всьому світу. Адже сьогоднішня Росія – це не вчорашній Радянський Союз, це – вже нова, унікальна... проблема.





# Не буди лихо, поки воно тихо....

Слухаючи російську пропаганду не перестась дивуватися риториці щодо можливостей їх армії. Самовихваляння деяких російських аналітиків доходить до таких меж, що НАТО і США для Росії, мовляв, не рівня. А «Доктор Гебельс» російського телебачення пан Кисельов в одному з останніх підсумкових випусків новин «налякав» глядачів «російським периметром», який здатен перетворити основного військового конкурента на ядерний попіл... Знаходячись у здоровому глузді, починаєш ставити питання: а де ж факти? Як можна порівняти військові можливості цих країн? І хоча більшість зведень військового характеру знаходяться під відповідним грифом, можливості та загальний потенціал армій США й Росії все ж можна порівняти. Про що ж говорять факти?



VS



Андрій КУЧЕРОВ

## ЧИСЕЛЬНІСТЬ АРМІЙ

Порівняння військового потенціалу двох держав можна розпочати з людського ресурсу. Чисельність населення Росії згідно з офіційною статистикою на 1 січня 2013 року складала 143,3 мільйона осіб. Водночас США станом на грудень 2012 року нарахували майже 315 мільйонів жителів.

Потенційний мобілізаційний резерв Росії оцінюється їхніми експертами в 31 мільйон осіб, США – в 56 мільйонів. Однак, для останньої країни це не межа, оскільки, якщо брати в розрахунок усіх чоловіків (це у разі загальної мобілізації) від 17 до 49 років, то виходить... не менше 109 млн. осіб.

Навіть для Америки з її можливостями дана кількість вояків у разі загальної мобілізації не потрібна, оскільки для утримання такої армії потрібно надто багато зброї, боєприпасів, продовольства, одягу, а транспортна

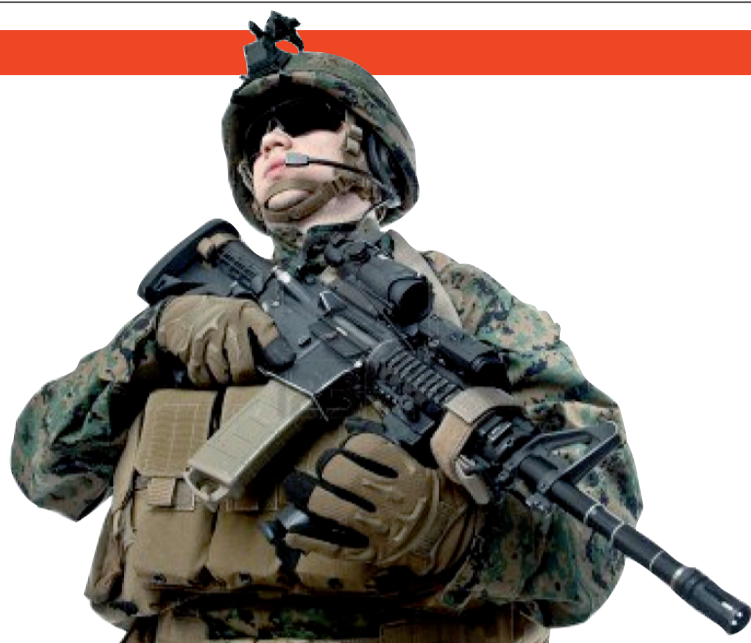
логістика перетвориться у нескінченний трафік. Проте сміливо можна стверджувати, що у війні на виснаження заповнювати власні втрати США зможе набагато ефективніше й набагато довше.

Щодо Росії, то професійного мобрезерву там просто

не існує. Принаймні офіційних оцінок немає, а робота над його створенням тільки розпочалася. За даними відкритих джерел, чисельність російських збройних сил складає приблизно 1 мільйон осіб, з яких близько 300 тисяч доводиться на солдат-строковиків. Але це,



як то кажуть, глянцева сторона. Красномовно про стан справ у російському війську свідчить нещодавній виступ у Держдумі РФ голови Комітету з оборони Володимира Комоедова, який висловив думку, що чисельність Збройних сил Росії необхідно підтримувати на рівні 1 мільйона осіб. Він сказав, що за висновками експертів складна демографічна ситуація може зажадати скорочення штатної чисельності Збройних сил до 700 тисяч осіб. Такі цифри він навів, спираючись на звіт Рахункової палати РФ, яка відзвітувала, що армія реально укомплектована до 766-ти тисяч...



Офіційною версією недоукомплектованості збройних сил на чверть (!) вважаються низька народжуваність і висока чоловіча смертність у більшості російських регіонів, де здійснюється набір (а в низці національних регіонів, де народжуваність традиційно висока, наприклад у Чечні, призов на військову службу взагалі (!!!) не здійснюється). В той же час секвестр бюджету не дозволяє зайняти порожні посади рядових військовослужбовців контрактниками через необхідність виплати їм грошового утримання та забезпечення соцпакетом і житлом, що, безумовно, є фінансовим тягарем.

Отже, основний контингент російської армії – це солдат строкової служби з глибинки, як правило, з дефіцитом ваги, який палить та на «ти» з горілчаними виробами. І це підтверджується офіційною російською статистикою: алкоголізм у Росії стрімко молодшає. 64 % алкоголіків вперше спробували спиртне у віці від 11 до 15 років, 32 % – у віці до 11 років. У даний час у Росії серед повнолітніх чоловіків алкоголь вживає 99,4 %, а серед жінок – 97,9 %. Виходить, що практично все доросле населення з тією або іншою частотою вживає алкоголь.

Армія США, навпаки, є повністю професійною. Її чисельність складає близько 1,4 мільйона людей, ще приблизно 1,1–1,3 млн. осіб складають найближчий мобрезерв або запас. Усі вони мають діючий контракт з міністерством оборони, регулярно проходять навчання з бойової підготовки. Згідно з опублікованою 2012 року військовою доктриною «Підтримуючи глобальне лідерство США. Пріоритети оборони XXI століття», армія США готова вести одночасно лише одну (раніше було дві)

повномасштабну війну, стримуючи агресивні дії супротивника в інших регіонах Землі.

Висновок зрозумілий: у разі міждержавної чи глобальної війни США готові поставити під рушницю значно більше фізично здорових і підготовлених чоловіків, ніж Росія.

## ТЕХНІЧНЕ ОСНАЩЕННЯ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК

Основною ударною силою сухопутних військ є танки. На озброєнні армії США станом на 2012 рік знаходилися 1963 танки «Абрамс» у версії M1A2 з них 588 модернізованих до версії M1A2SEP. Окрім цього американські військові мають ще близько 2400 танків M1A1 і близько 2385 танків M1 на зберіганні.

У російській армії найбільш сучасним танком є Т-90. Всього у збройних силах налічується близько 500 таких у версіях Т-90А і Т-90АК. Тобто по найбільш досконалих танках в арміях двох країн спостерігається деякий паритет. В той же час армія Росії має близько 4500 тисяч танків Т-80 різних модифікацій, які протягом останніх кількох років проходять капремонт. Незважаючи на солідні грошові вливання кінця цьому процесу не видно. Також у військах і на базах зберігання знаходиться близько 12 500 танків Т-72 різних модифікацій.

Тому, враховуючи те, що США не зможуть розгорнути проти Росії усі свої танки, кількісна але не якісна перевага буде спостерігатися на боці Росії. За загальною кількістю танків Росія перевершує США не менше ніж у 2,5 рази.

На озброєнні армії США є близько 6500 тисяч БМП «Бредлі», у свою чергу Росія має



ВІЙСЬКОВИЙ АНАЛІЗ

близько 700 БМП-3, 4500 БМП-2 і майже 8000 БМП-1. Парк БТРів у російській армії складає близько 4900 одиниць від БТР-70 до БТР-82А. Передбачається, що до 2020 року усі БТР-80 у російській армії будуть модернізовані до рівня БТР-82А(АМ). Також російські Повітряно-десантні війська мають близько 1500 БМД усіх модифікацій і ще приблизно 700 БТР-Д.

У армії США БТРів істотно більше – близько 16 000. До того ж, як у випадку з танками, Росія робить модернізацію, а не кардинальне сучасне та якісне переозброєння.

**ТЕХНІЧНЕ  
ОСНАЩЕННЯ ВПС**

Американські Військово-повітряні сили (ВПС) є грізною силою. За кількістю бойових літаків вони займають перше місце у світі. У складі регулярних частин ВПС США (дані дворічної давнини) є 144 стратегічні бомбардувальники, 297 штурмовиків і 1629 винищувачів.

Варто відмітити, що США – єдина країна у світі, на озброєнні якої знаходиться винищувач 5-го покоління. Мова про F-22 Raptor. Окрім цього у складі Військово-Морського флоту було 867 винищувачів-штурмовиків F/A-18. Всього бойових літаків без урахування наявних у резерві – 2937 одиниць.



Варто відмітити, що склад ВПС Росії (навіть кількарічної давнини) носить секретний характер, тому наведені дані можуть бути неточними. У складі регулярних ВПС Росії, як свідчать відкриті джерела, налічується 80 стратегічних бомбардувальників, 150 далеких бомбардувальників, 241 штурмовик, 164 фронтові бомбардувальники Су-24М і М2 і 26 фронтових бомбардувальників Су-34. У складі винищувальної авіації налічується 953 машини. Загальний склад бойової авіації складає приблизно 1600 літаків.

Таким чином бойових літаків США має вдвічі більше. Заради справедливості варто відмітити, що нині російські ВПС активно модернізуються і переозброюються. 2015 року вони планують запустити у серійне виробництво власний літак 5-го покоління – ПАК ФА (перспективний авіаційний комплекс фронтової авіації).

Окрім цього армії двох країн мають у розпорядженні велику кількість вертольотів. Армія США налічує близько 2700 бойових одиниць, армія Росії – 1368 одиниць.



ГОЛОВНИЙ КОЗИР КРЕМЛЯ

Головним же козиром Росії в можливому військовому конфлікті може стати система протиповітряної оборони (ППО), яка в змозі з великою вірогідністю прикрити російське небо від дій авіації вірогідного супротивника.

Кістяк російської ППО становлять вже досить відомі комплекси С-300. За даними низки європейських експертів, система ППО Росії в змозі знищити до 80% літаків будь-яких типів, які вторглися у її повітряний простір. Російські фахівці скромніші й оцінюють це число в 60-65%. Згідно з даними трирічної давнини, у складі російських ППО було близько 2100 пускових установок

також 27 крейсерів, 56 есмінців та 35 фрегатів – усі з керованою ракетною зброєю на борту.

Для переміщення десанту США мають 44 десантних кораблі, 12 універсальних десантних кораблів, 11 десантних вертольотних кораблів-доків, 15 десантних транспортів-доків, 2 танко-десантних кораблі, 202 десантних катери. Також до складу ВМС входять 14 патрульних кораблів типу «Циклон», понад 40 катерів спецпризначення, 26 мінно-тральних кораблів.

Крім цього Штати мають серйозний флот забезпечення, в який, у тому числі, входять танкери, універсальні транспорти постачання, рятувальні судна, кораблі гідроакустичної розвідки, плавбази для підводних човнів, плавучі майстерні тощо.

Станом на 2013 рік до складу ВМФ Росії входило 278 кораблів різного типу і призначення. Основною підводного флоту Росії на 2013 рік є 13 атомних підводних човнів з балістичними ракетами, 8 атомних підводних човнів з крилатими ракетами і 19 багатопільових атомних підводних човнів. Всього – 68 субмарин.

Середній вік кораблів ВМФ Росії перевищує 25 років, при цьому вони експлуатувалися в умовах тотального недофінансування, якісь серйозні модернізації не проводилися, часто не було можливості провести планові ремонти і обслуговування. Тому технічний стан і боєздатність флоту Росії уявити нескладно. За цим параметром порівняння з ВМФ США неможливе. Комплексні навчання і походи за останні два десятиліття ВМФ РФ можна перерахувати на пальцях однієї руки. Плавучий тил відсутній як категорія.

Для порівняння: радянський ВМФ наприкінці 1980-их років мав у своєму складі: 4 авіане-

сучих крейсери, 2 протичовнових крейсери-вертольотносці, близько 160 надводних кораблів дальньої морської зони (крейсерів, есмінців, великих протичовнових кораблів і сторожових кораблів 1-го рангу). Сьогодні у складі ВМФ Росії боєздатний тільки один авіанесучий крейсер, чотири крейсери, шість есмінців, десять великих протичовнових кораблів і п'ять сторожових кораблів. Всього близько 25 одиниць надводних кораблів 1-го і 2-го рангів.

Сенс існування флоту США – проекція сили в будь-яку точку світу. Організаційна структура, система базування і озброєння – відповідають цьому завданню.

Сенс існування флоту Росії, в тому вигляді, як він є зараз – незрозумілий не лише для експертів флоту, але подекуди й для самих військових моряків. Значна частина кораблів ВМФ Росії небоєздатна і числиться в бойовому складі лише номінально. Далекі походи окремих великих бойових кораблів не обходяться без супроводу рятувальних буксирів.

**СТРАТЕГІЧНИЙ ЯДЕРНИЙ  
КОМПОНЕНТ**

У флоті США стратегічним компонентом є увесь флот, у тому числі й надводні кораблі, й авіаносці, і навіть потенційно переобладнані в ракетні платформи (кораблі-арсенали), цивільні контейнеровози, ліхтери і танкери, здатні нести і застосовувати сотні «Томагавків».

Близько половини ПЧАБР (підводний човен атомний з балістичними ракетами) постійно перебувають на бойових позиціях. Присутність сил американського ВМФ у всіх регіонах, система базування, розвинені військово-космічні сили дозволяють забезпечувати постачання інформацією й прикриття, а отже і застосування в будь-якій точці світу.

Для флоту Росії ПЧАБР – надто дорога і вразлива пускова платформа як компонент сил ядерного стримування – сам по собі, без розвиненого надводного прикриття, не мав сенсу вже 10 років...

**НАДВОДНИЙ  
КОМПОНЕНТ**

Авіаносці США представлені у всіх класах.

Росія – має лише один важкий авіанесучий крейсер, до якого є лише одна авіагрупа.

Крейсери ВМФ США представлені у всіх класах. Характерний приклад – крейсери типу «Тикондерога», при практично фрегатській водотоннажності (трохи більше 10 000 тонн) тільки універсальних пускових установок мають 127. Аналоги у ВМС Росії відсутні й не будуть.

ВМФ Росії має на озброєнні півдесятка «пенсіонерів» – ракетних крейсерів радянського періоду, побудованих понад чверть століття тому, спроектованих за рішеннями, концепціями та на платформах півстолітньої давності. Сучасні західні есмінці перевершують їх за всіма параметрами, коштують дешевше, а за класом систем і артилерії – перевершують на декілька порядків.

Протичовнові кораблі – радянська спадщина, можуть ефективно боротися з підводними човнами минулих поколінь. Актуальність – майже нульова, завдання по супроводу сьогодня відсутні.

Есмінці – така ж давня радянська спадщина. Їх ТТХ нижче існуючих західних аналогів середини 1990-их. Інтелектуальні системи – «доісторичні», далекобійність і точність артилерії – програв у разі, про інтеграцію в єдину бойову мережу можна і не згадувати.

Важкі ракетноносні платформи, кораблі-арсенали відсутні у флоті Росії як клас. З іншого боку, будувати російські кораблі подібного класу безглуздо, так як ВМС Росії не в силах організувати прикриття таких кораблів у можливих позиційних районах.

**МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ**

Якщо в адміністративно-командному тоталітарному СРСР потужності суднобудівних заводів не програвали американським, а радянська система освіти дозволяла швидко готувати навчені екіпажі, то в сьогоденній Росії суднобудування встигло деградувати, а кваліфіковані робітничі кадри знищені.

Російське важке суднобудування відсутнє як повноцінна галузь, суміжники ліквідовані як категорія, грамотні проектувальники й рідкісні інженери за першої можливості ідуть у спокійний та ситий захід.

Висновок: протистояти флотам НАТО, США, Європи або навіть однієї Туреччини сьогоденній Військово-морські сили Росії не в силах.

**«НЕ РИЙ ІНШОМУ ЯМУ...»**

Підбити загальний підсумок хочеться з того, чим починався матеріал. Про так званий «російський периметр». Я би порадив пану Кисельову перед тим як лякати в першу чергу російського глядача «ядерним попелом», звернутися до фактів. А точніше уважно вивчити думки тих же російських... високопосадовців. Наприклад, дуже показовим є виступ віце-прем'єра РФ Дмитра Рогозіна на науково-практичній конференції «Бути сильним: гарантія національної безпеки Росії», яка проходила півроку тому в Москві. На заключній прес-конференції, російський чиновник підтвердив, що США за допомогою високо-точної неядерної зброї за перші години війни можуть знищити 80-90 % ядерного стратегічного потенціалу Росії. Таку оцінку можливостей нових видів озброєнь у сучасній війні він привів, опираючись на результати військової гри, яку провели у Пентагоні наприкінці 2012 року. Рогозін зауважив, що для протистояння загрози в умовах нинішнього технологічного відставання, Росії потрібне створення принципово нових, асиметричних видів озброєння. Тобто визнав неспроможність сьогоденньої Росії захистити свою територію у разі глобального конфлікту.





# Інформаційна битва за Одесу

«Важко коментувати брехню, тому що доводиться займати позицію сторони, яка виправдовується».

(Постійний представник України в ООН Юрій Сергєєв – реакція на виступи та заяви російського представника Віталія Чуркіна)

Яків СЛАВІН,  
фото автора та з мережі Інтернет

«Прикордонник України» вже опублікував кілька матеріалів про прояви інформаційної війни, яка ведеться російською стороною проти України. І оскільки дана війна триває, то кому як не нам бути її солдатами?

У середині березня інформаційна війна набула нової фази. Спочатку у ЗМІ з'явилася інформація стосовно того, що Україна вибірково не пускає на свою територію росіян з Придністров'я. Майже відразу кремлівські чиновники заявили про блокаду Україною кордонів з незвіданою Придністровською молдовською республікою.

Віце-прем'єр-міністр Російської Федерації Дмитро Рогозін повідомив: «По суті дела Украина сегодня объявила блокаду Приднестровью. Перекрыта граница между Украиной и Приднестровьем для всех мужчин от 18 до 65 лет с российским гражданством. Там 200 тысяч граждан России». В подальшому на своїй сторінці у Facebook Рогозін звинуватив Україну у цинізмі та натякнув на деякі висновки: «МИД Украины научился у НАТО цинизму говорить одно, думать другое, а делать третье... Выводы будут».

Звичайно ж, заяви представників українського Міністерства закордонних справ, стосовно того, що дана інформація не відповідає дійсності, у Москві й не збиралися брати до уваги.

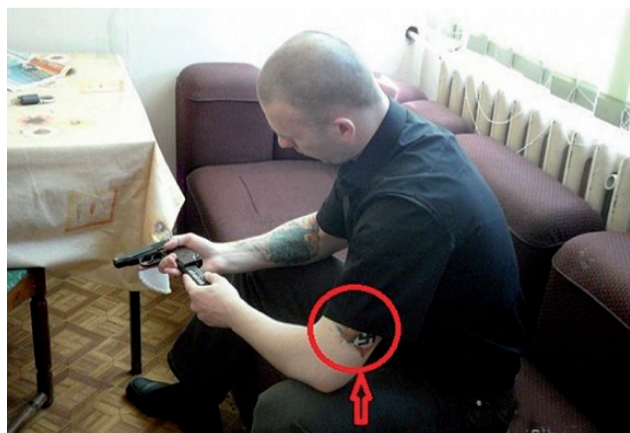
У Південному регіональному управлінні Держприкордонслужби України також зробили свої висновки і, аби довести, що дана ситуація нагнітається штучно, вирішили запросити на ділянку кордону з Придністров'ям вітчизняні ЗМІ.

До міжнародного пункту пропуску «Кучурган-авто» завітали кореспонденти з понад півтора десятка телеканалів, щоб пересвідчитися самим і показати глядачам очевидне: ніякої блокади Придністров'я українська сторона не здійснює.

У численних сюжетах, що згодом вийшли в ефір, було висвітлено неспотворену російською пропагандою, а реальну обстановку на держрубежі. Під час перетинання кордону велика кількість жителів Придністров'я, які прямували в Україну, чесно розповідали журналістам про те, що їх ніяким чином не блокують. Серед опитуваних було чимало чоловіків віку, вказаного російським чиновником. Один із них на питання журналістів, що він думає з приводу вищевказаної заяви пана Рогозіна, запропонував прямо на місці зателефонувати кремлівському чиновнику та виказати все, що він думає з цього приводу і навіть більше. На жаль, жоден із присутніх не мав номера телефону російського віце-прем'єра.

Отже, брехливі московські заяви дезінформують населення у першу чергу Російської Федерації про події в Україні та сприяють намірам подальшої дестабілізації ситуації в південних регіонах нашої країни.

Що ж, заяви заявами, а статистику ніхто не відміняв. Тим більше, що дані по пропуску осіб і транспортних засобів є прерогативою саме прикордонної служби та митниці – органів, які й здійснюють безпосередній контроль за перетином кордону особами та транспортними засобами.



Татуований свастикою російський «антифашист» закликав до знищення українців та євреїв

Отже, Держприкордонслужба України дійсно проводить контроль громадян, транспортних засобів і вантажів на кордоні з Молдовою в межах ПМР посилено, однак жодних перешкод чи обмежень у перетині кордону не запроваджувалося. Загалом у березні на придністровській ділянці кордону відмічається зниження на 30% пасажиропотоку та на 26% транспортних засобів (у порівнянні з таким же періодом минулого року). Проте, зважаючи на події в Україні минулих чотирьох місяців, зменшення пасажиро-транспортного потоку характерне для всіх ділянок українського рубежу.

Водночас у березні кордон з Молдовою на ділянці ПМР перетнуло майже 250 тисяч осіб та понад 70 тисяч транспортних засобів. Зменшення пасажиропотоку відбулося переважно за рахунок громадян України – на 34% у порівнянні з березнем минулого року. Кількість же громадян РФ зменшилася усього на 12%. При цьому левову частку серед осіб, які перетинають кордон на цьому відрізку держрубежу складають жителі Придністров'я.



«Та яка блокада, хлопці?»

У березні на цій ділянці відмовлено у пропуску 293 особам (і це не лише громадяни РФ), що на 26% більше, ніж у березні 2013 року. Основними причинами непропусків були непідтверджена мета поїздки та відсутність достатнього фінансового забезпечення для перебування на території України.

Прискіпливому читачеві впаде в очі саме оце зростання на 26%. А у ЗМІ були й випадки у бік прикордонників, мовляв, могли б іноді «заплющувати очі» на недостатню фінансову спроможність подорожуючих. Будемо відвертими, іноді, суто по-людськи, могли б, якщо справа стосувалася літніх людей чи то матерів з дітьми. І нехай держава вже вибачить прикордонників за таке порушення, якщо воно мало місце. Проте на деяких осіб очі ну ніяк не заплющувалися, адже пік їхніх непропусків припадає саме на час, коли в Одесі, Миколаєві та інших містах півдня України значно зросла кількість масових заворушень, а проросійськи налаштовані активісти, надто синхронно почали намагатися штурмувати в цих містах адмінбудівлі.

Тепер, що стосується нібито економічної блокади та непропуску необхідних для Придністров'я вантажів. Динаміка перетинання держкордону вантажівками та автобусами у березні зменшилася на 23%. Фактів затримання вантажів для Придністровського регіону Республіки Молдова не було, ...окрім одного. Для з'ясування певних обставин, було затримано, а за кілька годин пропущено вантажівку з сигаретами – вкрай життєво необхідним товаром.

Відсутність будь-якої блокади на кордоні підтверджує й авторитетна і незацікавлена сторона – Місія ЄС з прикордонної допомоги Молдові та Україні. В.о. голови Місії Славомір Піхор заявив: «При постійному нагляді, експерти Місії Європейського Союзу не помітили жодного перешкоджання пересуванню осіб і транспортних засобів через придністровську ділянку кордону».

Заради повної об'єктивності варто зізнатися, що прикордонна служба дійсно відмовляє у пропуску певним громадянам Росії. В середньому на придністровській ділянці кордону відмовляють у пропуску аж двом (!) росіянам на добу. Але й тут, так би мовити, нічого особистого, все згідно з чинним законодавством України.

Проте, якщо говорити про Держприкордонслужбу загалом, то є й інші факти, які підтверджують, що в Україну



намагаються всіма правдами й неправдами потрапити громадяни Росії з чіткими намірами сприяти проявам екстремізму, а також дестабілізувати ситуацію. І на такі факти не може не реагувати Україна та її правоохоронні структури. Тим більше коли біля наших кордонів брязкає зброєю сусідське військо.

Простий приклад. Оскільки місце дислокації автора цих рядків в Одесі, то й мова піде про неї. Кілька тижнів тому в місті з'явився маргінального вигляду чоловік, який на одному з проросійських мітингів, видаючи себе за одесита, з трибуни закликав до приєднання міста до Росії та запевняв, що весь Південь і Схід піде маршем на Київ. Згодом його можна було споглядати з плакатом у руках, на якому було написано: «Русские за ввод российских войск на Украину. Бандеровцы против».

Відверто кажучи, особисто я категорично проти введення російських військ в Україну, але, водночас, ну ніяк не ототожнюю себе з бандерівцем. Натяк даного маргіналу я розумію: він прагнув втягнути нам, жителям України, що ми діаметрально різні, зокрема в залежності від регіону проживання. Хоча справа тут не в мені, і не у в'їдливих одеських журналістах, які розгледіли в цьому чоловікові Антона Раєвського, громадянина Російської Федерації, члена російської неонацистської організації «Чорна сотня». А в тому, що відразу ж після цього Раєвським зацікавилися й співробітники СБУ, які встановили, що перебуваючи в Одесі й виконуючи завдання спецслужб Росії, Раєвський намагався створити диверсійно-підривну групу з числа жителів Одещини для дестабілізації суспільно-політичної ситуації в регіоні.

«Отримано достовірні дані про підготовку іноземцем матеріалів із публічними закликами до розв'язування агресивної війни шляхом вторгнення на територію Одеської області Збройних сил РФ, які дислокуються на території Придністров'я. Зазначена група повинна була спровокувати збройний конфлікт на одному з пунктів пропуску на кордоні з Одеською областю», – повідомили в СБУ.

До речі, у Раєвського було виявлено матеріали, які свідчать про розпалювання міжнаціональної ворожнечі й містять публічні заклики до фізичного знищення українців і євреїв, які проживають в Одесі та області. В Інтернеті достатньо його відповідних фотографій і деякі з них – з його сторінки в одній із соцмереж. Він дійсно є членом організації «Чорна сотня», яка копіює стилістику нацистської Німеччини, на руках має татування зі свастикою, нацистськими лозунгами, а також портретом фюрера Третього рейху Адольфа Гітлера. До речі, це не Україна виплекала на своїх теренах такого «чорносотенця», який в Одесі виступав на фоні плакатів «Нет неонацизму». Цинічно.

З метою недопущення здійснення кримінальних злочинів щодо порушення рівноправності громадян та пропаганди війни, СБУ видворила Раєвського з України. Але, на превеликий жаль, у країні ще є його «колеги по цеху». І не варто кивати у бік прикордонної служби, немов, самі ж і впустили. Адже відмовляти у пропуску особа прикордонна служба може лише тоді, якщо на це є законні підстави.

Мітинги, подібні одеському, брехливі заяви щодо України кремлівських чиновників та їхніх прихвостнів, жорсткі провокації нині, на жаль, не поодинокі. Вони все більше переконують у тому, що триває кампанія, у якій жителів України хочуть перетворити на маріонеток. Хочуть два братніх народи протиставити, зіткнути, стравити між собою, аби ми, вибачте, перетворилися на тих холопів, у яких тріщать чуби, коли пани б'ються. Проте ми ніколи ними не станемо. І допоможе нам у цьому Бог Праведний та Всемогутній, а також розум, серце і душа кожного з нас. Адже живемо в демократичній країні, як би там хто не прагнув іншого.



# Перша допомога при пораненнях

**За обставин, коли поблизу наших кордонів зосереджено потужні угруповання російських військ, а одіозні політики північно-східного сусіда на увесь світ заявляють, що Україна не відбулася як держава і її слід повернути у стан, який існував до вересня 1939 року, ми повинні бути як ніколи готовим відбити зазіхання агресора. Звичайно, у такій ситуації доречним буде нагадати про надання першої медичної допомоги у бойових умовах.**

Тетяна РОМАНИШИНА

## КРОВОТЕЧА: ЯК ДІЯТИ

Вчасне надання першої медичної допомоги часто зберігає життя поранених, а своєчасна евакуація з поля бою запобігає повторному ураженню або навіть загибелі.

Головною ознакою поранення є кровотеча. Симптомами небезпечної крововтрати є блідість, частий пульс, слабкість і пітливість. При важких кровотечах, крім того, відзначається частий подих, потім – утрата свідомості. Розрізняють кровотечу артеріальну, венозну, капілярну й змішану.

При несильній кровотечі на рану накладається туга пов'язка і частина тіла, що кровоточить, слід підняти. Перед цим шкіру навколо рани змочують йодом, на рану кладуть перев'язувальний матеріал (кілька шарів стерильної марлі, бинта) і вату, та щільно прибинтовують. Якщо після вжитих заходів кровотеча не зупиняється, то поверх перев'язувального матеріалу накладають ще кілька шарів марлі, грудку вати і знову туго бинтують. Кінцівки витка бинта повинні йти знизу нагору – від пальців до тулуба. Поранену кінцівку піднімають угору.

Також для швидкої зупинки кровотечі можна обхопити пальцями судину, що кровоточить, вище рани (по струму крові). Потерпілому варто вкласти в ямку, що утвориться при згинанні суглоба, грудку вати, марлі або матерії й сильно, до відказу зігнути суглоб. При цьому в згині здавлюється артерія, що подає кров до рани. У такому положенні згин ноги або руки треба зафіксувати косинкою, рушником, шарфом або ременем.

При сильних кровотечах необхідно накласти джгут (яку-небудь пружну тканину, що розтягується, гумову трубку, підтяжки). Їх накладають вище рани (ближче до тулуба) попередньо стиснувши судину, що кровоточить, пальця-

ми поверх одягу або якої-небудь м'якої прокладки (бинта, марлі або хустинки) для зменшення болю і виключення можливого защемлення шкіри.

За відсутності медичного джгута або матеріалу, що розтягується, кінцівки можна перетягнути крутнем, зробленим з матеріалу, що не розтягується: пояса, скрученої хустки або рушника.

Будь-яке поранення небезпечно ще й тому, що в рані розвиваються хвороботворні мікроорганізми, що можуть викликати такі тяжкі ускладнення, як нагноєння рани, газову гангрену, правець, загальне зараження крові (сепсис) тощо. Той, хто надає першу допомогу, повинен чисто вимити руки з милом, а якщо є така можливість, – обробити пальці розчином йоду. Торкатися безпосередньо рани навіть вимитими руками недопустимо. При пораненні необхідно, насамперед, очистити рану від забруднення і зараження мікробами. За відсутності дезрозрачину достатньо накрити рану марлею, накласти поверх вату і перев'язати бинтом. Якщо такий розчин є (йод, спирт тощо), то ним обробляють шкіру лише навколо рани. У саму рану вливають тільки 3%-й розчин перекису водню.

## ПРИ ПОРАНЕННІ В ШИЮ

У першу чергу слід якнайшвидше притиснути пальцем рану на шиї через комір одягу або безпосередньо рану, адже після поранення повітря може потрапити у вену, що спричинить смерть у перші секунди. Тканина, притиснута до рани, швидко просочиться кров'ю і стане герметичною для повітря. Притиснутий до рани палець також блокує пошкоджену вену, але з меншим ефектом. Затим треба підкласти під палець бинт. Багатошарова тканина значно підвищить ефект герметизації та дасть повну гарантію від попадання повітря в пошкоджену вену.

Потім слід покласти руку пораненого на своє плече і накласти

джгут через пахвову западину. При такій пов'язці її можна не знімати протягом декількох діб, на відміну від джгута, накладеного через підняту руку. Після цього перевернути пораненого на живіт і залишити в положенні «лежачи на животі».

## УРАЖЕННЯ ГОЛОВИ

Кровотеча з артерій м'яких тканин голови при пораненні припиняється протягом 10–15 хвилин. Але разом з артеріями часто пошкоджуються кістки черепа,

Проникаюче поранення грудної клітини обов'язково призведе до потрапляння повітря в плевральну порожнину, що значно погіршує стан пораненого, бо повітря, яке надходить, стискає легені й з'являється відчуття браку повітря. А зсув органів грудної клітини викликає розвиток больового шоку. Відтак відразу ж після герметизації вхідного отвору рани слід ввести в плече знеболювальне і приколоти порожній шприц-тюбик до коміра або рукава одягу.

При видаленні шприц-тюбик не розтискати!



тому дуже небезпечно використовувати пальцеве притиснення, особливо в області скроневих кісток – можливе вдавнення їх уламків у мозок. Необхідно прикласти до рани скатку бинта або бандану. У такому випадку не можна усувати від рани тампон. У разі сильного просочування його кров'ю поверх покласти інший, який, при необхідності, можна замінювати новим. Зафіксувати тампон на голові бинтовою пов'язкою чи шапочкою.

## ВХІДНИЙ КУЛЬОВИЙ ОТВІР ГРУДНОЇ КЛІТИНИ

Часто вогнепальне поранення має прямолінійний характер, слід одночасно затиснути долонями як вихідний, так і вхідний отвори. Розкрити ІПП (індивідуальний перев'язувальний пакет) і прикласти до вхідного отвору рани герметизуючу оболонку й марлеву подушечку. Посадити пораненого з упором на своє коліно і притиснути подушечку ІПП до спини пораненого та прибинтувати обидві подушечки до грудей.

## УШКОДЖЕННЯ РУКИ

При пораненні плечової артерії джгут слід накласти протягом 30–40 хвилин, бо поранений може загинути від втрати крові. Якщо джгут накладено в перші п'ять хвилин після поранення, то боєць може частково діяти протягом години або самостійно дістатися до укриття. Джгут слід накладати з максимальним зусиллям. При цьому: покласти руку пораненого на своє плече; накласти на плече кровоспинний джгут без контролю пульсу на променевої артерії; обов'язково ввести знеболювальний засіб вище місця накладення джгута; приколоти шприц-тюбик до рукава біля накладеного джгута; після введення знеболювального пораненого необхідно залишити в положенні «лежачи на животі».

## НАКЛАДАННЯ ДЖГУТА НА СТЕГНО

Якщо протягом двох хвилин після поранення стегнової артерії не буде накладено крово-

спинний джгут, то поранений загине від втрати крові. Джгут слід накласти з максимальним зусиллям, попередньо притиснувши скатку бинта без упаковки до місця затискання. У разі травматичного відриву фрагмента нижньої кінцівки джгут слід накласти на 3–4 см від краю кукуки. Джгут, накладений з недостатнім зусиллям і який знаходився на нозі більше 30–40 хвилин, може призвести до ампутації ноги або смерті. Слід ввести знеболювальне вище накладеного джгута. Часто зі стегновою артерією пошкоджується і стегнова кістка. Для запобігання больового шоку відразу ж після накладення джгута слід ввести знеболювальне. Під час великої крововтрати можлива втрата свідомості, тому бійця з пораненням стегнової артерії, травматичної ампутації фрагмента нижньої кінцівки після накладення джгута слід швидко перевернути на живіт і транспортувати в такому положенні до укриття.

## ЦЕ ВАЖЛИВО

При кульовому пораненні передусім визначається: оцінка пульсу, дихання й свідомості постраждалого. Варто не забувати – постраждалий без свідомості повинен перебувати в положенні лежачи на боці для попередження попадання крові та блювотних мас у дихальні шляхи, при западанні язика – необхідно відкрити рот і висунути вперед нижню щелепу або фіксувати висунутий назовній язик.

Якщо потерпілий байдужий до того, що його оточує і, незважаючи на велику травму, не стогне, не скаржиться на біль і не просить допомоги, хоча свідомість його збережена, то він потребує допомоги у першу чергу. У такому стані можливий шок – це стан між життям і смертю і лише невідкладне лікування може врятувати життя. Воно має бути спрямоване на усунення шоку та на зменшення болю. Можна дати будь-яке знеболювальне, снодійне та заспокійливе.

При важких кровотечах слід підняти вгору всі кінцівки потерпілого, лежачого на спині, а голову трохи опустити.

Слід запам'ятати: долікарська допомога здійснюється негайно на місці події, одночасно вживаються заходи або із виклику медперсоналу або якщо стан хворого дозволяє – із транспортування до найближчої медустанови. ■

## ФОТОФАКТ

# Врятувати готові

У Львівському прикордонному загоні відбувся тренінг щодо надання першої меддопомоги, який для охоронців рубежу провели фахівці Львівського обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.

Ярослава МЕЛЬНИК

Військовослужбовці першочергово хотіли навчитися, як правильно діяти в екстремальних ситуаціях при різних видах поранень і травм. Для цього медики провели низку лекцій і практичних занять. Згодом під наглядом лікарів учасники тренінгу самостійно виконували всі необхідні маніпуляції під час надання першої допомоги.

Велику зацікавленість правоохоронців викликала робота з муляжами, що імітували травми, кровотечі та опіки. Для навчання використовувалися як заготовлені медичні засоби (бинти, стерильні марлеві серветки, джгути, шини), так і підручні засоби, які стають в нагоді за екстрених випадків.

У результаті тренінгу львівські прикордонники навчилися надавати долікарську медичну допомогу у екстремальних ситуаціях будь-якій категорії постраждалих. ■





СОЦОПИТУВАННЯ

**Більшість росіян не можуть точно пояснити, хто такі «бандерівці»**

Переважна кількість респондентів переконані, що «бандерівці» переважають серед представників нової української влади.

Андрій КУЧЕРОВ

Більшість росіян точно не знають про те, хто такі «бандерівці», згадки про яких часто звучать в російських новинах про події в Україні.

Про це свідчать результати соціопитування Всеросійського центру вивчення громадської думки. За даними центру, 48% респондентів чули про «бандерівців», але подробиць про них не знають, 12% ніколи раніше про них не чули. Лише 40% «добре відомо, хто це такі». За даними російських соціологів, «знавцями бандерівців» вважають себе москвичі, петербуржці і прихильники компартії Росії.

При цьому, в уяві росіян, «бандерівці» — це, в першу чергу, напівфашистський рух, який тероризує росіян, євреїв та представників інших національностей — такою є думка переважної більшості росіян (91%). Крім цього, 76% респондентів вважають «бандерівців» ставлениками західних політиків.



Також 73% опитаних вважають, що переважно українці не підтримують бандерівські гасла. А більше половини учасників опитування (56%) переконані, що «бандерівці» переважають серед представників нової української влади. Крім того, 38% респондентів засуджують «бандерівців», 33% — мають до них антипатію, а 28% — навіть ненависть.

Ще 13% опитаних абсолютно не довіряють «бандерівцям», а 10% — побоюються. Лише 13% учасників опитування абсолютно байдужі до бандерівців у їхньому розумінні цього визначення. Захоплення, довіру або любов вони викликають у менше ніж 1% росіян.

ПРОБА ПЕРА

Серцем відгукуєшся на тривожні події, що нині їх переживає вся українська спільнота, багато наших читачів свої почуття з приводу цього висловлюють за допомогою поетичних рядків. Друкуємо один із віршів.

**Ти – моя єдина...**

*Вмиль забув про все,  
Навіщо все мені,  
Якщо у мене ти є?  
Ти – моя єдина, славна Україна!  
Віками тебе ламали,  
Але зламати не змогли  
Знаю, рідненька, важко тобі,  
Але потерпи ще трохи, потерпи!  
І встануть твої лани широкополі,  
Шевченком оспівані –  
Дніпро, і кручі,  
І ми з тобою,  
Готуючись до бою,  
Покажемо світові,  
У наших жилах сила є!  
І в переможному двобої  
Хай слава наша настає!*

Микола Мазур-Подольяк

ОТАКОЇ!

**SMS від Гебельса**

Прикордонники та місцеві жителі біля адмінмежі АР Крим отримали на номери одного з операторів мобільного зв'язку пропагандистські SMS.

Повідомлення були адресовані «українським солдатам» і вимагали не вести військових дій та залякували застосуванням артилерії. Що ж, кримські окупанти працюють в кращих традиціях фашистських пропагандистських листівок часів Великої Вітчизняної війни. Якби Гебельс жив в епоху Інтернету і мобільного зв'язку, без сумніву, чинив би так само.



Для германской народной армии препятствий не существует. Всякое дальнейшее сопротивление — бессмысленное кровопролитие. Фашистська пропаганда часів Великої Вітчизняної війни

ПРО ПРИСВОЄННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЗВАНЬ

від 4 березня 2014 року №130-ос по Південному регіональному управлінню ДПСУ  
підполковник  
майору МЯКШИНУ Сергію Олександровичу

від 5 березня 2014 року №131-ос по Східному регіональному управлінню ДПСУ  
полковник  
підполковнику ГЕРІКУ Едуарду Миколайовичу по ОКПП «Київ» ДПСУ  
капітан  
старшому лейтенанту ГУЛЯЙ Ірині Володимирівні

від 7 березня 2014 року №139-ос по Західному регіональному управлінню ДПСУ  
підполковник медичної служби  
майору медичної служби БАЛЯСЕВИЧУ Сергію Ярославовичу по Головному центру обробки спеціальної інформації Державної прикордонної служби України  
підполковник  
майору СТАРІКОВУ Віктору Сергійовичу

від 11 березня 2014 року №144-ос по Адміністрації ДПСУ  
полковник  
підполковнику ТРЕУСУ Андрію Сергійовичу

від 17 березня 2014 року №167-ос по Східному регіональному управлінню ДПСУ  
полковник  
підполковнику СЕМЕНОВИЧУ Віталію Олексійовичу майору МАНТОШКУ Володимирі Богдановичу по Національній академії ДПСУ імені Богдана Хмельницького

підполковник  
майору ЖУРАВЛЮ Віталію Григоровичу

від 19 березня 2014 року №180-ос по Південному регіональному управлінню ДПСУ  
полковник  
підполковнику ЧОРНОПІЩУКУ Івану Миколайовичу  
підполковник  
майору ПІНЧУКУ Сергію Леонтійовичу

від 24 березня 2014 року №191-ос по ОКПП «Київ» ДПСУ  
майор  
капітану ГАЙДІ Тетяні Анатоліївні

від 27 березня №202-ос по Західному регіональному управлінню ДПСУ  
підполковник  
майору ЯКОВЕНКУ Дмитру Юрійовичу по Північному регіональному управлінню ДПСУ  
майору ГАРБАРЧУКУ Віталію Віталійовичу

31 березня 2014 року №213-ос по Навчальному центру підготовки молодших спеціалістів ДПСУ  
підполковник  
майору ШТАНЬКУ Станіславу Івановичу  
майор  
капітану ДОРОШКУ Андрію Івановичу  
капітану ЛИФАРЮ Сергію Юрійовичу  
капітану СКЛЯНЧУКУ Юрію Олександровичу по Окремому відділу внутрішньої безпеки по Південному регіональному управлінню ДПСУ  
капітан  
старшому лейтенанту БАБІЧУ Денису Олеговичу  
Управління кадрів ДПСУ

ПРЯМА МОВА



**Петр I об українцях:**

«...Сей народ и зело умен и зело лукав: он, яко пчела любодельна, дает Российскому государству и лучший мед умственный, и лучший воск для свечи Российского просвещения, но у него есть и жало. Доколе россияне будут любить и уважать его, не посягая на свободу и язык, доколе он будет светочью Российского Царства; но коль скоро посягнут на его свободу и язык, то из него вырастут драконовы зубы, и Российское царство останется не в авантаже».

**Н. Трубецкой. К проблеме русского самосознания. – Париж, 1927**

«Что будет, когда Украина, которая помнит все притеснения москалей: и крепостничество, и рекрутство, и бесправие, и грабежи, и кнут – не захочет быть с Москвией? Украину надо в таком случае признать свободной и независимой страной, и, исходя из тех страданий, которые она получила от нашего деспотизма, можем ждать, что при первой возможности Украина отойдет от нас».



НА ЗЛОБУ ДНЯ

Щось мені тривожно...



Оголосити тривогу по військах?



ПАМ'ЯТІ ТОВАРИША

30 березня ц.р. після невиліковної хвороби помер начальник фізичної підготовки і спорту Могилів-Подільського прикордонного загону майор Олійник Сергій Олександрович. Понад 25 років життя він присвятив військовій службі. Безжальна смерть передчасно забрала від нас відмінного офіцера, вірного товариша, широго та доброго людину, яка тільки-но переступила своє 45-річчя.

Сергія Олександровича серед інших вирізняли доброзичливість, надійність, відданість довіреній справі. За високі моральні якості його шанували усі, кому довелося працювати та служити поруч. Він, як ніхто, умів цінувати життя з усіма його радощами та бідами, вибудовував плани на майбутнє.

Світла пам'ять про нашого товариша, колегу-офіцера Олійника Сергія Олександровича назавжди збережеться у наших серцях.

Висловлюємо ширі співчуття рідним і близьким покійного.

Колектив Могилів-Подільського прикордонного загону



Засновник:  
Адміністрація  
Державної  
прикордонної  
служби України

ПРИКОРДОННИК  
УКРАЇНИ

Свідоцтво про реєстрацію:  
КВ № 8071 (28.10.2003 р.)  
Передплатний індекс:  
**61023**

Головний редактор  
Олег БОЙКО  
Заступник  
головного редактора  
Костянтин ПЯСЕЦЬКИЙ  
Черговий  
по номеру  
Андрій КУЧЕРОВ

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»  
Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15  
Програму телебачення та сканворд надано ТОВ «Мега-Поліграф»  
Замовлення: 34869  
Наклад: 7200 прим.

З питань розміщення реклами на шпальтах газети звертатися у відділ реклами та договірної роботи Інформагентства Держприкордонслужби України за тел.: (044) 566-43-30

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації – рекламодавець. Редакція не листується з читачами. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове.

Наша адреса:  
02099, м. Київ,  
вул. Ялтинська, 11

Тел./факс:  
566-43-30 (багатоканальний)  
239-85-73, 239-85-77  
E-mail: redactor@pvu.gov.ua  
kordo@ukr.net

Видається  
з липня 1943 року